

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελλάς έχει πέσει τελευταίως θύμα μιας ιδιότυπου ομηρίας. Οι ιθαγενείς πολιτικοί, εν συνεργασία με Ευρωπαίους «τεχνο(τρομο)κράτες» (ΔΝΤ, Γιούρογκρουπ, ΕΚΤ ή άλλως... «Τρώηκα»*), έχουν βαλθεί να εξοντώσουν την μεσαιάν αστική τάξιν της χώρας.

Διά να πληρωθούν οι ξένοι πιστωτές, οι κυβερνώντες αρχικώς ανέβαλαν τις ληξιπρόθεσμες πληρωμές του δημοσίου και περιέκοψαν την αξία των ελληνικών ομολόγων εις χείρας του κοινού.

Εν συνεχεία εδήμευσαν τις ελληνικές τράπεζες και εμμηδένισαν την περιουσία των μετόχων (Ορφανοτροφείων, Ιερών Μητροπόλεων και Μονών, κοινωφελών ιδρυμάτων και ιδιωτών επενδυτών).

Ακολουθώς επέβαλαν αλληπαλλήλους φόρους επί της ακινήτου περιουσίας (ΦΑΠ, «χαράτσια» ΔΕΗ και ΕΦΑΠ με «αντικειμενικές» τιμές... Εκάλης!) της μεσαιάς αστικής τάξεως.

Τώρα απεργάζονται την απαλλοτρίωσιν της δημοσίας περιουσίας, είτε την εκποίησησιν των μελλοντικών εισοδημάτων από τα κοιτάσματα του φυσικού αερίου, ή και αμφότερα, εις

* Ετυμολογικώς ο όρος μας... «Τρώηκα» προήλθε από το «τρώγω»... τα σωθικά ενός λαού, παρά από το τρίτηππον τέρας, όπερ άλλωστε στερεΐται εγκεφάλου και οικονομικών γνώσεων και δι' αυτό οδηγεί τις οικονομίες εις συρρίκνωσησιν.

πίστωσιν του εδρεύοντος εις Λουξεμβούργον Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (EMS).

Επειδή όμως η μεν πώλησις της δημοσίας περιουσίας είναι ασύμφορος λόγω των χαμηλών αγοραίων τιμών, η δε εκχώρησις των κοιτασμάτων φυσικού αερίου στους ξένους πιστωτές προϋποθέτει την αποκάλυψιν πρώτα, μελετούν την διαγραφή μέρους των δανείων στο ενεργητικό του ισολογισμού των τραπεζών και αντιστοίχως των καταθέσεων στο παθητικόν.

Ως πρόσχημα χρησιμοποιούν την διάσωσιν των ελληνικών τραπεζών, τις οποίες κατελήστευσαν οι πολιτικοί, υπό τις οδηγίες αρχικώς του Ζαν-Κλωντ Τρισσέ και εν συνεχεία του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, στο πλαίσιο των υποδείξεων του ΟΟΣΑ «για την (ανα)προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας».*

Η «αναπροσαρμογή» δεν είναι μία υπόθεσις του μέλλοντος: Η σεισάχθεια χρεών και αποταμιευμάτων έχει ήδη πραγματοποιηθεί τουλάχιστον έξι φορές στο παρελθόν:

1. Με το «κούρεμα» 80% των ομολόγων του επενδυτικού κοινού και στην περίπτωση απορροφήσεως των τραπεζών.
2. Στην δύσμοιρο Κύπρο, της οποίας οι καταθέτες έχασαν μέγα μέρος των αποταμιεύσεων και δεν δύνανται ακόμη να αναλάβουν ελευθέρως το απομείναν κεφάλαιον.
3. Μέσω της συνεχούς αυξήσεως του φορολογικού βάρους στην Ελλάδα, αποτέλεσμα του οποίου είναι η προσφυγή των φορολογουμένων στις αποταμιεύσεις των διά την πληρωμή φόρων, εν συνδυασμώ με την «40% μείωσιν του διαθεσίμου εισοδήματος» (Σαμαράς).

* Βλ. σχ. *Η πρότασις του ΟΟΣΑ «The political feasibility of Adjustment»*, υπό Κρίστιαν Μόρρισον.

4. Η ασκουμένη πολιτική «εσωτερικής υποτίμησης» στοχεύει επίσης τις αποταμιεύσεις του ελληνικού λαού.
5. Η «άοπλος... ληστεία» των τραπεζών γίνεται διά μέσου του περιορισμού της ρευστότητας στις ιδιωτικές επιχειρήσεις.
6. Οι εγχώριες τράπεζες πωλούν την περιουσία των όσο όσο για να διορθώσουν τους ισολογισμούς των.

Διά να συντηρήσουν οι ελληνικές οικογένειες ένα στοιχειώδες επίπεδο διαβίωσης και την «χαμένη νέα γενεά», καταφεύγουν στην ανάλωση των αποταμιεύσεων. Ένα στα τέσσαρα νοικοκυριά στην Ελλάδα ευρίσκεται κάτω του ορίου της πενίας (914.873 νοικοκυριά ή 2.535.700 Έλληνες έχουν ετήσιο εισόδημα κάτω των 1.000 ευρώ μηνιαίως).

Στο σημείον αυτό έφερε την χώρα η «Τρώηκα», που «τρώει» τα Ελληνόπουλα ως νέος Κρόνος τα παιδιά του, και οι σπουδαρχίδαι Σαμαράς και Βενιζέλος την μεσαίαν αστική τάξιν.

Με την εξάντλησιν της αντοχής της μεσαίας αστικής τάξεως πλήττεται η επιβίωσις ολοκλήρου του ελληνικού έθνους, το οποίον εις διάστημα των προσεχών πενήντηκοντα ετών θα έχει εξαφανισθεί από προσώπου Γης λόγω της υπογεννητικότητας, της γηράνσεως και της εισβολής των μουςουλμάνων.

Αυτό είναι το θέμα του ανά χείρας βιβλίου.

Ο δούρειος ίππος των δανείων

Ενώ η κοινή γνώμη στην χώρα μας απασχολείται με δευτερεύοντα ζητήματα (π.χ. τρομοκρατικές και αντιτρομοκρατικές ενέργειες της κομματικής εξουσίας), βραδέως αλλ' ασφαλώς δημιουργείται μία νέα απειλή εις βάρος της ελληνικής οικονομίας: η αύξηση των μη εξυπηρετούμενων τραπεζικών δανείων.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια απομειώνουν τα «εποπτικά» κεφάλαια των τραπεζών και οδηγούν στην μείωση των πιστώσεων προς την οικονομία και στην άνοδο των επιτοκίων, τα οποία εν Ελλάδι είναι τα υψηλότερα στην ευρωζώνη.

Εντεύθεν της μείωσης των τραπεζικών κεφαλαίων οι διευθύνοντες την ελληνικήν οικονομίαν μελετούν το «κούρεμα» των δανείων και οι εν Εσπερία επικυρίαρχοι προτείνουν την νέα «διάσωσιν» των τραπεζών «εκ των ένδον» (bail-in) διά της περικοπής των καταθέσεων. Ο αρθρογράφος της *Καθημερινής* κ. Κ. Καλίτσης, σύμβουλος του πρώην διοικητού της Εθνικής Τραπέζης κ. Ράπανου, έγραψε την 1η Δεκεμβρίου ότι «...κάτι τέτοιο (διαγραφή δανείων) θα έπρεπε να συνοδευθεί με “κούρεμα” καταθέσεων, διότι μόνον από αυτές θα αναπληρωθούν

κεφάλαια (δανείων) που θα καταστραφούν. Άλλος τρόπος δεν φαίνεται (να υπάρχει)»!

Η σεισάχθεια χρεών - καταθέσεων θα έχει σοβαρές πολιτικές συνέπειες. Μετά την λήξιν της προστασίας των στεγαστικών δανείων την 18η Δεκεμβρίου 2013 και της αντιδράσεως ορισμένων βουλευτών, οι οποίοι δεν φαίνονται διατεθειμένοι να ψηφίσουν τον ενιαίο φόρον ακινήτου περιουσίας, με τις απατηλές «αντικειμενικές αξίες» του 2007, το μέλλον της κυβερνήσεως μειοψηφίας ΝΔ - ΠαΣοΚ εμφανίζεται αβέβαιον ακόμη και αν τα δύο νομοθετήματα ψηφισθούν. Όθεν επισπεύδονται τα σχέδια της «Τρώικας» στην Ελλάδα. Πιέζει διά την εφαρμογή των πλειστηριασμών των καθυστερουμένων δανείων, ενώ η κυβέρνηση προσπαθεί να εξαιρέσει την πρώτη κατοικία για τους οικονομικώς αδυνάτους.

Την τακτική της περικοπής των τραπεζικών καταθέσεων εφήρμοσε η «Τρώικα» για πρώτη φορά στην Κύπρον, όπου οι καταθέτες έχασαν μέχρις και 80% των αποταμιεύσεων τον περασμένο Μάρτιον. Προκειμένου ν' αποκατασταθεί ο ισολογισμός της Τραπέζης Κύπρου και της Λαϊκής, οι καταθέτες έχασαν 3,5 δισ. ευρώ – ποσόν διόλου ευκαταφρόνητο για τα κυπριακά μεγέθη.

Το «πείραμα» εστέφθη υπό επιτυχίας και το ευρώ «δεν ετρώθη», τουλάχιστον προς το παρόν. Μικρά η Κύπρος, ελαχίστη η ζημία διά τους αγνοούντας το πλήγμα αξιοπιστίας του «ενιαίου νομίσματος».

Τώρα η ιστορία επαναλαμβάνεται στην Ελλάδα, με την διαπίστωσιν ότι μη εξυπηρετούμενα δάνεια στις ελληνικές τράπεζες ανέρχονται στο δυσθεώρητο ύψος των 80 δισ. ευρώ.

Οι ελληνικές τράπεζες έχουν δεχθεί κρατικές πιστώσεις και εγγυήσεις 205 δισ. ευρώ αφ' ης εξεδηλώθη η χρηματοπιστωτική κρίσις το 2009. Εντούτοις τα κεφάλαια αυτά δεν έχουν απο-

καταστήσει την ισολογιστική ισορροπία. Πρόκειται για την μεγαλύτερα αποτυχία της νομισματοποιστωτικής πολιτικής. Την ευθύνη φέρουν τόσο η διοίκησης της Τραπεζής της Ελλάδος όσο και των εμπορικών τραπεζών. Δεν είναι άμοιρος ευθύνης και η ασκουμένη οικονομική πολιτική.

Εάν το 2014 πιστοποιηθεί ότι οι τέσσερες (εναπομείναντες) εμπορικές τράπεζες της χώρας, μετά το κλείσιμο και την απορρόφησιν άλλων 20 τραπεζών,* έχουν ανάγκη επιπροσθέτων κεφαλαίων άνω των 500 εκατομμυρίων ευρώ εκάστη, τότε η πρότασις περικοπής των καταθέσεων «θα πέσει στο τραπέζι» από την «Τρώηκα».

Δοθέντος ότι περιθώρια αυξήσεως κεφαλαίων των τραπεζών δεν υπάρχουν, οι δε εγχώριες «συστημικές» τράπεζες πρέπει να συγκεντρώνουν δείκτη ιδίων κεφαλαίων 9% (Core tier 1), ώστε να θεωρηθούν καφαιακώς «επαρκείς» από την ΕΚΤ, η επανάληψις των πλειστηριασμών μάλλον θα επιδεινώσει την κατάσταση. Το εκπλειστηρίασμα θα υπολείπεται σοβαρώς του δανείου στα «βιβλία» των τραπεζών και η αξία των δανείων θα πρέπει να υποτιμηθεί.

Το φαινόμενο της υστερήσεως των τραπεζικών κεφαλαίων και της αναξιοπιστίας των πιστωτικών ιδρυμάτων βεβαίως δεν είναι αποκλειστικά ελληνικό. Και εις άλλες χώρες της ευρωζώνης παρατηρείται μία διόγκωσις των ανεξυπηρετουμένων δανείων, λόγω της οικονομικής υφέσεως στην περιφέρεια της νομισματικής ενώσεως.

* Οι απορροφηθείσες τράπεζες από το ΤΧΣ ήσαν: Εμπορική, Αγροτική, Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, Μιλλένιουμ, Γενική, Αττικής, Πρόμπαγκ, νέα Πρώτον Μπανκ, FBV, Τράπεζα Κύπρου, Λαϊκή, Ελληνική, ως και 8 συνεταιριστικές τράπεζες, μεταξύ των οποίων η Πανελληνία. Οι ξένες επίσης τράπεζες στην χώρα περιορίζουν δραστικά τις εργασίες των ενόψει αποχωρήσεων.

Η εταιρεία PwC, η οποία παρακολουθεί τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην ευρωζώνη, υπολογίζει ότι η υστέρησης δανείων στις ιταλικές, ισπανικές και ιρλανδικές τράπεζες αυξήθη στο 1,15 τρισ. ευρώ από 570 δισ. ευρώ το 2008.

Στις χώρες αυτές το πρόβλημα αντιμετωπίζεται με «τιτλοποίηση» και εκποίηση των καθυστερουμένων δανείων και υποθηκών, που ανήλθε το πρώτο οκτάμηνο του τρέχοντος έτους στα 46 δισ. ευρώ ονομαστικής αξίας χρεών.

Αντιθέτως οι ελληνικές τράπεζες εμποδίζονται από την πολιτική ηγεσία να ρευστοποιήσουν το παθητικό χαρτοφυλάκιο, λόγω του υψηλού πολιτικού κόστους των κατασχέσεων εγγυήσεων, των κοινοβουλευτικών αντιδράσεων κατά της αναγκαστικής εκτελέσεως εναντίον καταναλωτών και της εκποίησης ενυποθήκων ακινήτων πρώτης κατοικίας.

Ούτως διατηρείται μία οικονομική ανωμαλία από την επίπλαστη εικόνα του ισολογισμού των ελληνικών τραπεζών, οι οποίες μόλις προσφάτως ανακεφαλαιώθηκαν με 45 δισ. ευρώ από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, εις χρέωσιν του Έλληνα φορολογουμένου.

Οι τέσσαρες (εναπομείνουσες) ελληνικές τράπεζες (Εθνική, Πειραιώς, Άλφα και Γιούρομπανκ) καταφεύγουν στην λύσιν της δημιουργίας «παθητικών τραπεζών» (bad banks), τις οποίες θα φορτώσουν με όλα τα προβληματικά των δάνεια, στοχεύουσες να επικεντρωθούν στην διαχείρισιν των ενεργητικών πιστώσεων, με την ελπίδα ότι ίσως αργότερα ανακτηθεί μέρος των καθυστερουμένων δανείων.

Τα μεγέθη των ιδίων κεφαλαίων των ελληνικών τραπεζών δεν παρέχουν πολλά περιθώρια κινήσεων προς την κατεύθυνσιν της αποκοπής των «νεκρών» περιουσιακών στοιχείων στους ισολογισμούς των.

Με ίδια κεφάλαια μόλις 35 δισ. ευρώ (τον Ιούνιο 2013) και την αύξησιν των ανεξυπηρετουμένων δανείων η κεφαλαιακή των επάρκεια έχει κλονισθεί καιρίως και οι προοπτικές εμφανίζονται άκρως δυσοίονες με την παρατεινομένη οικονομική ύφεσιν. Ποσοστό μεγαλύτερο του 30% των συνολικών τραπεζικών χορηγήσεων δεν εξυπηρετήθησαν το 2013, έναντι 25% προηγουμένως και 18% το 2011. Για το 2014 εκφράζονται φόβοι για 50%, οπότε το πρόβλημα γίνεται οξύ και επείγον.

Μία θεωρητική λύσις του θα ήταν η εκ νέου ανακεφαλαίωσις των ελληνικών τραπεζών από το ESF, κατά το αντίστοιχο της εξυπηρετήσεως του δημοσίου χρέους από τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις.

Εντούτοις η λύσις αυτή προσκόπτει στην κατηγορηματικήν άρνησιν της νέας γερμανικής κυβερνήσεως «συνασπισμού». Ο χερ Σόιμπλε είναι ανυποχώρητος και το διακηρύσσει *urbi et orbi* προς πάσαν κατεύθυνσιν, ότι «όσο δεν έχει συγκεντρωθεί επαρκής ρευστότης στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ESM) για την εκκαθάρισιν των δανείων, το βάρος θα αναλαμβάνουν τα κράτη-μέλη (της ευρωζώνης)».

Η κυβέρνησις Σαμαρά αντιμετωπίζει την διαγραφή των στεγαστικών δανείων πρώτης κατοικίας που δεν εξυπηρετούνται, αλλά η διαγραφή στο ενεργητικόν των τραπεζών θα πρέπει να συνοδευθεί με αντίστοιχη στο παθητικόν. Εάν η σχετική νομοθετική ρύθμισις δεν γίνει δεκτή υπό της «Τρώικας» και τελικώς οι πλειστηριασμοί αρχίσουν, πάλι δημιουργείται ισολογιστικό πρόβλημα στις τράπεζες από την διαφορά μεταξύ υποθηκικής αξίας και εκπλειστηριάσματος. Η μόνη λύσις που απομένει είναι η περικοπή των καταθέσεων, δοθέντος ότι τα κρατικά ομόλογα έχουν ψαλιδισθεί, η περιουσία των μετόχων έχει εξανεμισθεί και αξιόλογοι επενδυτές δεν εμφανίζονται.

(Μόλις 500 εκατομμύρια ευρώ απέφερε στην Εθνική η πώλησις του «Αστέρος» στους Άραβες.)

Οι καταθέσεις στις ελληνικές τράπεζες ανέρχονται εις 160 δισ. ευρώ και αποτελούν κάρφος στον οφθαλμό της... τευτονικής αρπακτικότητας, ως λ.χ. οι 1.500 ζωγραφικοί πίνακες της συλλογής Κορνέλιους Γκούρλιτ,* αξίας ενός δισ. ευρώ. Ως η διαγραφή του κατοχικού δανείου της Ελλάδος, παρούσης αξίας 40 δισ. ευρώ, ευρίσκει τους Γερμανούς αντιθέτους, ούτως και η διάσωσης των ελληνικών τραπεζών, τις οποίες απεμύζησαν με την διαγραφή του 80% της αξίας των κρατικών ομολόγων, απορρίπτεται κατηγορηματικώς.

Συμφώνως προς τα όσα γράφει ο γνωστός οικονομολόγος Νουριέλ Ρουμπινί εις πρόσφατο άρθρο του («The Eurozone's calm before the storm»), «η επομένη κυβέρνησις συνασπισμού στην Γερμανία, που περιλαμβάνει τους σοσιαλδημοκράτες, τάσσεται υπέρ της εσωτερικής διασώσεως (bail-in) των τραπεζών στην ευρωζώνη από τους ιδιώτες πελάτες των και όχι από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα».

Αλλά οι «πελάτες» αυτοί δεν είναι άλλοι από τους μετόχους, τους ομολογιούχους και τους... καταθέτες! Δεν υπάρχουν έτεροι πλην των καταθετών που να δύνανται να σηκώσουν το βάρος της διαγραφής χρεών, δοθέντος ότι οι δύο πρώτοι ήδη εξοτρώθησαν από την ευρωπαϊρατεία της περικοπής του ιδιωτικού χρέους (PSI).

«Μία περικοπή των καταθέσεων θα ημπορούσε να οδηγήσει στην... βαλκανιοποίησιν του τραπεζικού συστήματος στην

* Το Αμερικανικό Υπουργείον Εξωτερικών ζήτησε από την Γερμανία να άρει τον νόμο που προβλέπει ότι ύστερα από 30 χρόνια και υπό τον όρον ότι ο νέος ιδιοκτήτης δεν εγνώριζε πως έργα τέχνης που έχει στην κατοχή του ήταν προιόντα κλοπής αποκτά την κυριότητά των (*Καθημερινή*, 8/11/2013).

ευρωζώνη και να πυκνώσει τις τάξεις των λαϊκίστικων κομμάτων στον πυρήνα της, που απεχθάνονται διασωστικά προγράμματα (bail-out) εξίσου των χρεοκοπημένων κυβερνήσεων και των τραπεζών», υποστηρίζει ο Ρουμπνί, προεξοφλώντας το επερχόμενο... μπουρίνι της ευρωζώνης των δύο ταχυτήτων: της περιφερείας, που υποφέρει από τα συνεχή μέτρα λιτότητας, και των χωρών του πυρήνος, που αποστρέφονται την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη.

Στο σημείον αυτό έρχεται να προστεθεί η νέα Ιερεμιάδα του προέδρου της ισχυράς Γερμανικής Κεντρικής Τραπεζής, Μπούντεσμπανκ, του κ. Γενς Βάιτμαν, ο οποίος αξιώνει την χρεοκοπία των κρατών εκείνων της ευρωζώνης που αδυνατούν να πληρώσουν τα χρέη των.

Τον Γερμανόν επικεφαλής της Μπούντεσμπανκ συνεπικουρεί ο ομόλογος της Φιλλανδικής Κεντρικής Τραπεζής, Έρικ Λικάνεν, ο οποίος συμπληρώνει τον κατάλογο των υποψηφίων χρεοκόπων με τις προβληματικές τράπεζες της ευρωζώνης, οι οποίες μέχρι τούδε εσώζοντο με χρήματα του φορολογουμένου.

Ενόψει της επομένης δοκιμής κοπώσεως των τραπεζών και της σχετικής διαπραγματεύσεως διά την ενοποίησιν του τραπεζικού τομέως της ευρωζώνης, ο κ. Λικάνεν υπεστήριξεν ότι «τα ίδια κεφάλαια των ευρωπαϊκών τραπεζών είναι ιδιαιτέρως χαμηλά, ως απέδειξεν ο υπερβολικός δανεισμός και η χρηματοπιστωτική κρίσις». Χρειάζονται συνεπώς αύξησιν κεφαλαίων...

– Πόθεν όμως ημπορεί να προέλθει, χωρίς δυσμενείς παρενέργειες για το δημόσιον;

– Μόνον από τις καταθέσεις, αλλά οι πολιτικές επιπτώσεις θα είναι σημαντικές: Η τραπεζική πίστις θα κλονισθεί στην Ελ-